

Dječji vrtić "Maslačak", Mursko Središće, Trg braće Radić 4
Djelatnost: 8510, Predškolsko obrazovanje

OIB: 13832381125 MB: 01385461

Na osnovu Zakona o zaštiti na radu (NN broj 71/14.,118/14. i 154/14. članak 27., stavak 1 i 2) i Procjene rizika, ravnateljica Dječji vrtić "Maslačak", Mursko Središće, Trg braće Radić 4, dana 10. ožujka 2017. godine, donosi:

PLAN I PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA IZ ZAŠTITE NA RADU

1.0 OPĆE ODREDBE

1.1 Cilj i zadatak programa

U sistemu mjera zaštite pri radu osposobljavanje radnika iz područja zaštite na radu i zaštite od požara ima posebni značaj za sprečavanje ozljeda pri radu i profesionalnih oboljenja.

Cilj je osposobljavanja iz područja zaštite na radu i zaštite od požara osposobiti radnike za sigurno obavljanje poslova na njihovim radnim mjestima. Odnosno, cilj obrazovanja i osposobljenosti za siguran rad jest prilagoditi radnika zahtjevima radnog mjesta u pogledu znanja, vještina i navika pri obavljanju pojedinih poslova.

Da bi radnik mogao raditi sigurno mora poznavati opasnosti kao i načine - postupke koji ga mogu zaštititi od određene opasnosti.

1.2 Prava i obveze radnika

Zakonom o zaštiti na radu obuhvaćena su prava i obveze radnika iz područja zaštite na radu te načini osposobljavanja radnika za rad na siguran način.

2.0 PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA IZ ZAŠTITE NA RADU

Zakonom o ZNR-u član 28. određuje da program osposobljavanja obuhvaća teoretsku i praktičnu nastavu.

2.1 Teoretski dio programa

Sadržaj teoretskog dijela programa osposobljavanja utvrđuje se na osnovu Zakona o zaštiti na radu, a sastoji se od općeg i posebnog (funkcionalnog) dijela. Sadržaj općeg dijela programa obuhvaća materiju namijenjenu svim djelatnicima dok posebni (funkcionalni) dio programa obuhvaća materiju specifičnu za poslove koje vrše djelatnici po pojedinim radnim mjestima.

2.1.1 Opći dio programa

Tema I: Važnost i potreba provođenja mjera zaštite

1. Ozljeda na radu
2. Uzroci ozljeda na radu
3. Posljedice ozljeda na radu
4. Ekonomski gubici
5. Sprečavanje ozljeda na radu

Tema II: Sustav i organizacija zaštite na radu

1. Osnove sustava i organizacije zaštite na radu
2. Sudionici u provođenju i unapređenju zaštite na radu
3. Poslodavac - nositelj poslova zaštite na radu
4. Mjere zaštite
5. Propisi iz oblasti zaštite na radu
6. Zakon o zaštiti na radu
7. Pravila zaštite na radu
8. Nadzor nad provođenjem mjera zaštite na radu

Tema III: Prava, dužnosti, obveze i odgovornosti radnika, rukovoditelja u provođenju mjera zaštite i potreba provođenja mjera zaštite

1. Prava radnika
2. Dužnosti radnika
3. Posebne dužnosti rukovodnog osoblja
4. Odgovornosti radnika
5. Odgovornosti poslodavca

Tema IV: Osnovni izvori opasnosti i mjere zaštite na radu

1. Tjelesno naprezanje i nefiziološki položaj tijela radnika
2. Mehaničke opasnosti
3. Opasnosti od električne energije
4. Opasnost od opekotina
5. Opasnost od požara i eksplozije

Tema V: Osnove zaštite od požara

1. Gorenje
2. Uvjeti za gorenje
3. Karakter gorivih tvari i njihova podjela
4. Uzroci požara
5. Opasnosti od eksplozija kod gorivih tvari
6. Širenje i ograničenje požara
7. Graditeljske mjere zaštite
8. Tehničke mjere zaštite
9. Postupci i sredstva za gašenje požara
10. Ručni aparati za gašenje požara
11. Zaštita od požara
12. Praktično gašenje požara pp aparatima i iz hidrantske mreže

Tema VI: Evakuacija radnika

1. Općenito o evakuaciji i spašavanju
2. Obveze u pogledu evakuacije
3. Uređivanje područja evakuacije i spašavanja radnika
4. Osnovni elementi za izradu plana evakuacije i spašavanja

Tema VII: Uvjeti rada i profesionalna oboljenja

1. Nefiziološki radni uvjeti
2. Alkoholna pića i sigurnost na radu
3. Toplinska okolina
4. Prehrana radnika

Tema VIII: Prva pomoć i samo pomoć

1. Rane
2. Krvarenje
3. Prijelom kostiju i ozljeda zglobova
4. Iščašenja i uganuća
5. Strana tijela u oku
6. Šok
7. Oštećenja uslijed hladnoće
8. Ozljede električnom strujom
9. Metode oživljavanja

Opseg općeg dijela programa

(za osposobljavanje putem seminara)

Tema	N A Z I V	sati
1.	Važnost i potreba provođenja mjera zaštite	1
2.	Sistem i organizacija zaštite na radu	1
3.	Prava, dužnosti, obveze i odgovornosti radnika, rukovoditelja u provođenju mjera zaštite i potreba provođenja mjera zaštite	1
4.	Osnovni izvori opasnosti i mjere zaštite na radu	2
5.	Osnove zaštite od požara	2
6.	Evakuacija i spašavanje radnika	1
7.	Uvjeti rada i profesionalna oboljenja	1
8.	Prva pomoć i samo pomoć	1
	Provjera znanja iz općeg dijela programa	2

2.1.2 Funkcionalni dio programa

U ovoj fazi procesa osposobljavanja svaki radnik mora biti detaljno upoznat sa opasnostima kojima je izložen pri obavljanju radnih zadataka svog radnog mjesta, kao i s pravilima zaštite na radu koja se u toku rada moraju primijeniti.

U ovom dijelu programa za osposobljavanje koristit će se specijalizirane edicije različitih stručnih institucija koje su izrađene na osnovu temeljitog ispitivanja - analize izvora opasnosti kod obavljanja pojedinih poslova.

2.2 Izvođenje programa - teoretski dio

Temeljem zakona o zaštiti na radu ravnateljica Dječji vrtić "Maslačak", Mursko Središće, Trg braće Radić 4 i stručni zaposlenici "Međimurje ZAING"-a d.o.o. Čakovec određuju oblike i opseg osposobljavanja.

2.3 Teoretsko osposobljavanje

Teoretsko osposobljavanje općeg i funkcionalnog dijela programa vršit će se za sve radnike Dječji vrtić "Maslačak", Mursko Središće, Trg braće Radić 4 metodom samoobrazovanja i putem seminara. Seminar će organizirati "Međimurje ZAING" d.o.o. Čakovec za sve radnike.

2.4 Opseg programa

Opseg funkcionalnog dijela programa za pojedine strukture radnika ovisi o opasnostima prisutnim na njihovom radnom mjestu, njihovoj ulozi u procesu rada, a određuje ga ravnateljica Dječji vrtić "Maslačak", Mursko Središće, Trg braće Radić 4 u suradnji sa "Međimurje ZAING" d.o.o. Čakovec (seminarski oblik osposobljavanja).

Kod provođenja osposobljavanja za rad na siguran način metodom samoobrazovanja radnik, ovisno o svojoj procjeni pristupa provjeri znanja iz zaštite na radu, kad sam smatra da je usvojio potrebna teoretska znanja (slučaj osposobljavanja prije zaposlenja i rasporeda radnika na druge poslove).

2.5 Posebni dio programa za rukovodeći kadar

2.5.1 Rukovoditeljski kadar općih profila

Rukovoditelji moraju upoznati odredbe slijedećih akata o zaštiti na radu i pravilnika:

1. Zakon o zaštiti na radu RH (NN 71/14.,118/14. i 154/14.)
2. Zakon o zaštiti od požara (NN 92/10.)
3. Pravilnik o izradi procjene rizika (NN br. 112/14.)
4. Pravilnik o sigurnosti i zdravlju pri uporabi radne opreme (NN 21/08.)
5. Pravilnik o osposobljavanju iz zaštite na radu (NN br. 112/14.)
6. Pravilnik o sigurnosti i zdravlju pri radu s električnom energijom (NN 88/12.)
7. Tehnički propis za sustave zaštite od djelovanja munje na građevinama (NN 87/08 i 33/10.)
8. Tehnički propis za niskonaponske električne instalacije N.N. br. 05/10
9. Pravilnik o sigurnosnim znakovima (NN 29/05.)
10. Pravilnik o uporabi osobnih zaštitnih sredstava (NN 39/06.)
11. Pravilnik o zaštiti radnika od izloženosti buci na radu (NN 46/08.)
12. Pravilnik o zaštiti na radu za mjesto rada (NN 29/13.)
13. Pravilnik o zaštiti na radu pri utovaru i istovaru tereta (N.N., br. 49/86.)
14. Pravilnik o sigurnosti i zaštiti zdravlja pri radu s računalom (NN 69/05.)
15. Pravilnik o pružanju prve pomoći radnicima na radu (NN 56/83.)
16. Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada (NN 5/84.)
17. Pravilnik o pregledu i ispitivanju radne opreme N.N. br. 16/16
18. Pravilnik o zapaljivim tekućinama (NN 24/99.)
19. Pravilnik o zaštiti na radu pri ručnom prenošenju tereta (NN 42/05.)
23. Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom N.N. br. 23/94

3.0 NASTAVNA DOKUMENTACIJA I POMAGALA

Kod osposobljavanja radnika za rad na siguran način koristit će se stručna literatura:

1. Priručnik "Sigurnost na radu" - za opći dio
2. Upute za siguran rad (prema vrsti posla) - za funkcionalni dio programa

Na seminaru, prilikom obrade pojedinih tema koristiti iskustva iz prakse.

4.0 PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA IZ ZAŠTITE NA RADU PRI PRAKTIČNOM DIJELU

Program osposobljavanja iz zaštite na radu i zaštite od požara pri praktičnom radu izrađuje se na osnovu procjene rizika.

U programu osposobljavanja za rad na siguran način na radnom se mjestu utvrđuju:

- da li radnik prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvještava poslodavca ili njegovog ovlaštenika
- da li radnik pravilno koristi sredstva rada
- da li radnik pravilno koristi propisanu osobnu zaštitnu opremu i nakon korištenja je vraća na za to određeno mjesto
- da li radnik pravilno koristi i samovoljno ne isključuje, ne vrši preinake i ne uklanja zaštite na sredstvima rada
- da li radnik odmah obavještava poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu o svakoj situaciji koju smatra značajnim i izravnim rizikom za sigurnost i zdravlje, o nepostojanju ili nedostatku uputa za takvu situaciju, kao i o bilo kojem uočenom nedostatku u organiziranju i provedbi zaštite na radu
- da li radnik posao obavlja u skladu s pravilima zaštite na radu, pravilima struke te pisanim uputama poslodavca
- da li radnik prije odlaska s mjesta rada ostavlja sredstva rada koja je koristio, u takvom stanju da ne ugrožavaju ostale radnike ili sredstva rada
- da li radnik surađuje s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu

Utvrđivanje opasnosti i mjera zaštite na radnom mjestu (poslovima) vršit će se snimanjem ranog procesa, odnosno svih rizika vezanih uz radno mjesto .

Praktično se osposobljavanje vrši prema uputama, sukladno prilogu br. 2 (Uputa za vršenje praktičnog dijela osposobljavanja) programa.

4.1 Izvođenje praktičnog dijela osposobljavanja

Praktični se dio, u pravilu vrši za vrijeme pokusnog rada i obuhvaća izvođenje radnih operacija na siguran način, po uputama i pod stalnim nadzorom neposrednog voditelja, ovlaštenika poslodavca. Kod izvođenja ovog dijela osposobljavanja rukovoditelj može zatražiti i stručnu pomoć "Međimurje ZAING" d.o.o. Čakovec.

Radnik nakon savladavanja teoretskog dijela treba, u pravilu savladati program na praktičnom radu u roku od 15 dana. Neposredni ovlaštenik poslodavca potvrđuje njegovu osposobljenost za samostalan rad.

5.0 OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA PRIJE ZAPOŠLJAVANJA

Prema Zakonu o zaštiti na radu RH svaki zaposlenik prije zapošljavanja ili raspoređivanja na drugo radno mjesto mora biti osposobljen za rad na siguran način.

Poduzeće koje se bavi osposobljavanjem radnika odlučuje kojim će oblikom pristupiti osposobljavanju novih radnika - grupa radnika, vodeći računa o stručno - kvalifikacionoj strukturi, postojećem nivou znanja i ostalim čimbenicima važnim za određivanje metode osposobljavanja radnika.

6.0 PROVJERA ZNANJA IZ ZAŠTITE NA RADU

Provjera znanja teoretskog dijela osposobljavanja općeg i funkcionalnog dijela programa, vrši se putem testova, a kod nepismenih i slabo pismenih radnika usmenim putem. Rezultate provjere znanja ocijenit će stručni zaposlenik

" Međimurje ZAING "-a u suradnji s rukovoditeljem koji brine o praktičnom dijelu osposobljavanja radnika.

Postupak osposobljavanja radnika za rad na siguran način završava nakon utvrđivanja, od strane neposrednog rukovoditelja da je zaposlenik praktičnom obukom stekao vještinu za samostalan rad.

Kriterije za vrednovanje rezultata zajednički utvrđuju zaposlenici " Međimurje ZAING "-a i rukovoditelj radnika.

Smatra se da je zaposlenik savladao obrazovne sadržaje utvrđene ovim programom, ako:

- iz općeg dijela programa ima 85 % ispravnih odgovora od ukupnog broja postavljenih pitanja
- u posebnom dijelu programa odgovori na 95 % ispravnih odgovora

Neposredni voditelji i drugi zaposlenici na voditeljskim mjestima moraju:

- iz općeg dijela programa imati 90 % ispravnih odgovora
- u posebnom dijelu programa odgovoriti na 100 % ispravnih odgovora

7.0 VOĐENJE EVIDENCIJE O OSPOSOBLJAVANJU IZ ZAŠTITE NA RADU

Prema zakonu o zaštiti na radu RH evidencija o zaposlenicima osposobljenim za rad na siguran način vodit će se u trgovačkom društvu Dječji vrtić "Maslačak", Mursko Središće, Trg braće Radić 4 na evidencijskim kartonima EK-1.

Svakom se zaposleniku izdaje Uvjerenje o osposobljenosti za siguran rad koje je dužan imati na mjestu rada i u slučaju potrebe predložiti organima nadzora (inspekciji rada).

PRILOZI:

1. Spisak stručnih edicija - uputa za siguran rad po radnim mjestima
2. Uputa o vršenju praktičnog dijela osposobljavanja
3. Zapisnik o provjeri osposobljenosti za rad na siguran način
 - 3.1. Uvjerenje o osposobljenosti za rad na siguran način
4. Spisak stručnih edicija koje se koriste u teoretskog dijelu osposobljavanja, izdanih od stručnih ustanova
5. Utvrđivanje vrste i opsega opasnosti za radna mjesta

PRILOG BROJ 1:

Spisak stručnih edicija - uputa za siguran rad po radnim mjestima

Red.br.	Poslovi i radni zadaci	Opći dio	Posebni dio	Provjera
1.	Ravnateljica	POU ₀₁	K _{1pož} POS ₂ ,	V ₁ T _{1pož} V ₂
2.	Odgojitelj	POU ₀₁	K _{1pož} POS ₂	V ₁ T _{1pož} V ₂
3.	Kuharica	POU ₀₁	K _{1pož} POU ₆ , POS _{28 i} VOŠ	V ₁ T _{1pož} V ₆
4.	Spremačica	POU ₀₁	K _{1pož} U _{9č} POS ₂₈	V ₁ T _{1pož} T _{9č}
5.	Servirka/spremačica	POU ₀₁	K _{1pož} POU ₆ POS _{28 i} VOŠ	V ₁ T _{1pož} V ₆ T _{9č}

PRILOG BROJ 2:

Uputa za vršenje praktičnog dijela osposobljavanja

Praktični dio osposobljavanja obuhvaća slijedeće:

Faza I: Priprema radnika za primanje instrukcije

- neka se opusti, zapamtite da zaposlenik ne može jasno misliti ako je iznenađen ili uplašen
- ustanoviti što o poslu zna, nemojte mu govoriti ono što već zna, započnite tamo gdje završava njegovo znanje
- postavite ga u pravi položaj, nemojte da gleda posao odostraga ili s bilo kojeg drugog kuta, osim iz koga će stvarno raditi

Faza II: Prikaz radne operacije

- recite mu, pokažite, ilustrirajte, pitajte
- izložite mu u malim segmentima, ne može se primiti više od šest do osam novih ideja, ako ih želi uistinu razumjeti
- neka ključna točka bude jasna, to će značiti uspjeh ili neuspjeh poduzeća - a možda i njega samoga
- budite strpljivi i radite polagano, postignite preciznost - brzina će doći kasnije
- ako je potrebno, ponovite posao i objašnjenje

Faza III: Proba zaposlenikove izvedbe

- pustite da sam obavlja posao, ali ga promatrajte
- neka ponovo sam radi, ali neka vam objasni što i zašto radi, svatko može lagano ponoviti pokrete, a da zapravo ne razumije što radi
- vi želite da on razumije
- neka objasni ključne točke
- ispravite mu greške, nemojte ga demoralizirati ili govoriti da je "težak" ili "tup"
- nastavite raditi sve dok niste sigurni da zna, možda će morati pet
- šest puta ponoviti posao

Faza IV: Praćenje

- ostavite radnika da radi sam, treba steći osjećaj o poslu tako da ga obavlja sam
- recite mu kome da se obrati zatreba li pomoć, neka to bude određena osoba
- vi sami ili netko koga ste odredili
- Često ga kontrolirajte (na početku svakih nekoliko minuta, a kasnije svakih nekoliko sati) pazite na svaki nekorektni ili nepotreban pokret
- neka sam potraži ključne točke onako kako napreduje u poslu
- reducirajte posebno vođenje sve dok se ne osamostali

UPUTA ZA PRAKTIČNO OSPOSOBLJAVANJE IZ ZAŠTITE NA RADU

Ravnateljica

Instruktor treba radniku pokazati slijedeće

- opasnost pri kretanju na radu (mokre i skliske površine)
- mehaničke opasnosti (promet)
- opasnosti od nefiziološkog položaja tijela (oštećenje mišićno-koštanog sustava)
- biološke opasnosti
- opasnosti od neprilagođene rasvjete
- opasnost od električne struje
- opasnost od požara i eksplozije
- statodinamički napori: stalno sjedenje
- psihofiziološki napori (radni zahtjevi)

Odgovitelj

Instruktor treba radniku pokazati slijedeće

- opasne prostore kod kretanja, unutarnje radne površine
- ispravan način rada sa didaktičkim sredstvima
- način podizanja, prenošenja i spuštanje bolesne djece
- mjesta i načini postavljanja oznaka upozorenja, znakove opasnosti, zabrane i uputa za siguran rad
- način obavješćivanja vatrogasaca, policije i drugih službi
- način pružanja prve pomoći bolesnim
- sprječavanje bioloških opasnosti

Kuharica

Instruktor treba radniku pokazati slijedeće

- ispravno odabiranje, korištenje i održavanje osobnih zaštitnih sredstava
- opasne prostore u kuhinjama i vrtiću
- odabiranje i način upotrebe ručnog alata
- način rad s radnom opremom (kombinirani štednjak, uređaj za rezanje voća i povrća, perilica posuđa, hlanjaci, ledenica, mijesilica tijesta)
- način podizanja, prenošenja i spuštanje tereta
- održavanje površina za prolaz sigurnima (sprječavanje ev. poskliznuća, spoticanja ili pada)
- mjesta i načini postavljanja oznaka upozorenja
- mjesta na kojima su postavljeni vatrogasni aparati
- način obavješćivanja hitne pomoći, vatrogasaca i policije
- način pružanja prve pomoći kod povrjeđivanja
- ispravan način rukovanja opasnim tvarima (sredstva za pranje i dezinfekciju)

Spremačica

Instruktor treba radniku pokazati slijedeće

- ispravno odabiranje, korištenje i održavanje osobnih zaštitnih sredstava
- opasne prostore u vrtiću
- odabiranje i način upotrebe ručnog alata
- način rad s radnom opremom (el. usisivač, dvokrake ljestve)
- održavanje površina za prolaz sigurnima (sprječavanje ev. poskliznuća, spoticanja ili pada)
- mjesta i načini postavljanja oznaka upozorenja
- mjesta na kojima su postavljeni vatrogasni aparati
- način obavješćivanja hitne pomoći, vatrogasaca i policije
- način pružanja prve pomoći kod povrjeđivanja
- ispravan način rukovanja opasnim tvarima (sredstva za pranje i dezinfekciju)

Servirka/spremačica

Instruktor treba radniku pokazati slijedeće

- ispravno odabiranje, korištenje i održavanje osobnih zaštitnih sredstava
- opasne prostore u kuhinjama i vrtiću
- odabiranje i način upotrebe ručnog alata
- način rad s radnom opremom (kombinirani štednjak, uređaj za rezanje voća i povrća, perilica posuđa, hlanjaci, ledenica, mijesilica tijesta, el. usisivač, dvokrake ljestve)
- način podizanja, prenošenja i spuštanje tereta
- održavanje površina za prolaz sigurnima (sprječavanje ev. poskliznuća, spoticanja ili pada)
- mjesta i načini postavljanja oznaka upozorenja
- mjesta na kojima su postavljeni vatrogasni aparati
- način obavješćivanja hitne pomoći, vatrogasaca i policije
- način pružanja prve pomoći kod povrjeđivanja
- ispravan način rukovanja opasnim tvarima (sredstva za pranje i dezinfekciju)

PRILOG BROJ 3:

- Zapisnik o ocjeni praktične osposobljenosti radnika za rad na siguran način na pojedinom mjestu rada

Broj: _____.

(naziv organizacije – poslodavca)

Sjedište

(adresa)**ZAPISNIK****O PROVJERI OSPOSOBLJENOSTI ZA RAD NA SIGURAN NAČIN**

Ime i prezime radnika	
Naziv posla i zadataka na koje je radnik raspoređen	

TEORETSKI DIO PROVJERE (ISPITA)

Datum kada je ocijenjeno da je radnik osposobljen za rad na siguran način	OCJENJIVANJE OSPOSOBLJENOSTI OBAVIO JE OVLAŠTENI RADNIK U ORGANIZACIJI			
	Prezime i ime	Stručna sprema	Oznake testova	Vlastoručni potpis

PRAKTIČNI DIO PROVJERE

Ispitivač na mjestu rada ocjenjuje da li u tijeku izvođenja radnih postupaka radnik primjenjuje stečena znanja o zaštiti na radu	OCJENA da - ne
Da li radnik obavlja radne operacije ispravnim redoslijedom koji osigurava sigurnost na radu?	
Da li radnik prije početka rada i nakon završetka rada uređuje radno mjesto na način koji osigurava sigurnost na radu ?	
Da li radnik namjenski upotrebljava osobna zaštitna sredstva u skladu s uputama ?	
Da li radnik primjenjuje pravilnu tehniku pri podizanju, prijenosu i odlaganju tereta ?	
Da li radnik rukuje strojevima, uređajima i mehaniziranim alatima u skladu s propisanim uputama?	
Da li radnik ispravno odabire i sigurno upotrebljava, prenosi i odlaže ručni alat ?	
* Radnik je praktično osposobljen samo ako je zadovoljio u svakoj pojedinoj danoj ocjeni	

Praktični dio provjere završen je dana _____ na mjestu rada.

Radnik potvrđuje da je prisustvovao navedenom osposobljavanju za rad na siguran način

potpis radnika

Praktičnu provjeru obavio je poslodavac odnosno neposredni ovlaštenik poslodavca:

M.P.

ime i prezime_____
stručna sprema_____
funkcija_____
potpis

Temeljem izvršene teoretske i praktične provjere zaključuje se da je **radnik osposobljen za samostalan rad na siguran način na poslovima i zadacima na koje je raspoređen**, te se izdaje Uvjerenje.

Stručnjak zaštite na radu zadužen za osposobljavanje: _____

PRILOG BROJ 3.1.

Uvjerenje o osposobljenosti za rad na siguran način

UVJERENJE
O OSPOSOBLJENOSTI ZA RAD
NA SIGURAN NAČIN

Prezime: _____

Ime: _____

Datum i mjesto rođenja: _____

Na osnovu članka 27. Zakona o zaštiti na radu Republike Hrvatske (NN 71/14., 118/14. i 154/14.), i čl. 4. Pravilnika o osposobljavanju iz zaštite na radu (NN 112/14.) radnik je osposobljen za rad na siguran način za radno mjesto:

_____ po

"Programu osposobljavanja za rad na siguran način"
ustanove:

Dječji vrtić "Maslačak", Mursko Središće, Trg braće Radić 4

Datum provjere: _____

Potpis ovlaštene osobe: _____

PRILOG BROJ 4:**Popis stručnih edicija korištenih u teorijskom dijelu osposobljavanja**

(kratice u prilogu broj 1 programa osposobljavanja)

Oznaka	Naziv edicije	Izdavač	Test
POU ₀₁	Sigurnost na radu	ZIRS Zagreb	V ₁
K _{1pož}	Zaštita od požara	ZIRS Zagreb	V _{1pož}
POS ₂	Sigurnost na radu u uredima	ZIRS Zagreb	V ₂
POU ₆	Sigurnost na radu u ugostiteljstvu i hotelijerstvu	ZIRS Zagreb	V ₆
U _{9č}	Uputa za siguran rad kod čišćenja prostorija	ZIRS Zagreb	T _{9č}
POS ₂₈	Uputa za siguran rad pri ručnom transportu tereta	ZIRS Zagreb	

PRILOG BROJ 5:
Utvrđivanje vrsta i opsega opasnosti za radna mjesta

Sadržaj:

1. Naziv poslova - radnih zadataka
2. Opis poslova
3. Vrste opasnosti
4. Opseg opasnosti
5. Osposobljavanje radnika
6. Upotreba sredstava osobne zaštite sa rokovima trajanja
7. Radna mjesta s posebnim uvjetima rada

1. NAZIV POSLOVA - RADNIH ZADATAKA

Ravnateljica

2. OPIS POSLOVA

Prema ugovoru o radu

3. VRSTE OPASNOSTI

- mehaničke opasnosti (promet)
- opasnost pri kretanju na radu (moke i skliske površine)
- opasnosti od nefiziološkog položaja tijela (oštećenje mišićno-koštanog sustava)
- opasnosti od neprilagođene rasvjete
- nefiziološki položaj tijela
- opasnost od električne struje
- opasnost od požara i eksplozije
- biološke opasnosti i štetnosti
- psihofiziološki naponi (radni zahtjevi)

4. PROCJENA RIZIKA

MALI RIZIK - Opasnosti se mogu otkloniti primjenom osnovnih pravila zaštite na radu

5. OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA

Osposobljavanje radnika na temelju procjene rizika i temelju opasnosti, štetnosti i napora na radu i u vezi s radom.

Posebna oznaka programa osposobljavanja POU₀₁, K_{1pož}, POS₂. Zdravstveni pregled jedanput godišnje.

6. UPOTREBA SREDSTAVA OSOBNE ZAŠTITE

- nije potrebno koristiti

1. NAZIV POSLOVA - RADNIH ZADATAKA

Odgajatelj

2. OPIS POSLOVA

Prema ugovoru o radu

3. VRSTE OPASNOSTI

- mehaničke opasnosti (promet, rukovanje predmetima)
- opasnost pri kretanju na radu (mokre i skliske površine)
- opasnost od električne struje
- požar i eksplozije
- opasnosti od neprilagođene rasvjete
- opasnosti od nefiziološkog položaja tijela (oštećenje mišićno-koštanog sustava)
- biološke opasnosti, rizici zaraze

4. OPSEG OPASNOSTI

SREDNJI RIZIK - Primjena posebnih pravila zaštite na radu

5. OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA

Osposobljavanje radnika na temelju utvrđenih vrsta opasnosti i programa osposobljavanja radnika.
Posebna oznaka programa osposobljavanja POU₀₁, K_{1pož}, POS₂. Zdravstveni pregled jedanput godišnje.

6. UPOTREBA SREDSTAVA OSOBNE ZAŠTITE

- tunika i hlače	vijek trajanja
- klompe, natikače	12 mjeseci
- rukavice za jednokratnu uporabu	12 mjeseci
- maska za usta- jednokratna uporaba	po potrebi
- trake za obrazinu	po potrebi
	po potrebi

1. NAZIV POSLOVA - RADNIH ZADATAKA

Kuharica

2. OPIS POSLOVA

Prema ugovoru o radu

3. VRSTE OPASNOSTI

- mehaničke opasnosti: radna oprema (sigurni postupci pri radu sa kombiniranim štednjakom, , perilicom suđa, hladnjacima, ledeniama, uređaj za rezanje voća i povrća, mijesilicom tijesta i ručnim alatom)
- opasnosti od padova: pad radnika na mokrim i skliskim površinama
- opasnosti od požara i eksplozije: zapaljive tvari
- kemijske štetnosti: sredstva za dezinfekciju i pranje posuđa
- nefiziološki položaj tijela
- statodinamički napori: pognut položaj, dizanje i nošenje tereta
- opasnosti od plinova, para, dimova i aerosola
- opasnost od električne struje
- opasnosti od poremećenih temperatura
- opasnosti pri rukovanju opasnim tvarima (plin, sredstva za pranje posuđa, sredstva za dezinfekciju)
- rad u uvjetima učestalog stresa

4. PROCJENA RIZIKA

SREDNJI RIZIK - Priena posebnih pravila zaštite na radu

5. OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA

5. OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA

Osposobljavanje radnika na temelju procjene rizika i temelju opasnosti, štetnosti i napora na radu i u vezi s radom.

Posebna oznaka programa osposobljavanja POU₁, K_{1pož}, POU₆ i POS₂₈.

Zdravstveni pregled i higijenski minimum.

6. UPOTREBA SREDSTAVA OSOBNE ZAŠTITE

gastro program-kuharski

	vijek trajanja
- bluza i hlače bijele	6 mjeseci
- radna kapa, marama bijela	6 mjeseci
- pregača bijela	6 mjeseci
- majica bijela	6 mjeseci
- borosane ili cipele niske	12 mjeseci
- gumene rukavice	do uništenja

1. NAZIV POSLOVA - RADNIH ZADATAKA

Spremačica

2. OPIS POSLOVA

Prema ugovoru o radu

3. VRSTE OPASNOSTI

- mehanički izvori opasnosti: ručni i mehanizirani alatima (sigurni postupci pri radu sa el. usisivačem, korištenjem ručnih alata, ljestvi i ostalog pribora)
- nefiziološki položaj tijela (čučanje, klečanje)
- opasnost od električne struje
- opasnosti pri rukovanju opasnim tvarima (sredstva za čišćenje, sredstva za dezinfekciju)
- opasnost od požara i eksplozije

SREDNJI RIZIK - Priena posebnih pravila zaštite na radu

5. OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA

Osposobljavanje zaposlenika na temelju utvrđenih vrsta opasnosti i programa osposobljavanja.

Posebna oznaka programa osposobljavanja POU₁, K_{ipož}; U_{9c}

6. UPOTREBA SREDSTAVA OSOBNE ZAŠTITE

- radni mantil	vijek trajanja
- borosane, cipele niske EN3406 01	12 mjeseci
- gumene rukavice	12 mjeseci
	do uništenja

1. NAZIV POSLOVA - RADNIH ZADATAKA

Servirka/spremačica

2. OPIS POSLOVA

Prema ugovoru o radu

3. VRSTE OPASNOSTI

- mehaničke opasnosti: radna oprema (sigurni postupci pri radu sa kombiniranim štednjakom, , perilicom suđa, hladnjacima, ledeniama, uređaj za rezanje voća i povrća, mijesilicom tijesta i ručnim alatom)
- mehanički izvori opasnosti: ručni i mehanizirani alatima (sigurni postupci pri radu sa el. usisivačem, korištenjem ručnih alata, ljestvi i ostalog pribora)
- opasnosti od padova: pad radnika na mokrim i skliskim površinama
- opasnosti od požara i eksplozije: zapaljive tvari
- kemijske štetnosti: sredstva za dezinfekciju i pranje posuđa
- nefiziološki položaj tijela
- statodinamički naponi: pognut položaj, dizanje i nošenje tereta
- opasnosti od plinova, para, dimova i aerosola
- opasnost od električne struje
- opasnosti od poremećenih temperatura
- opasnosti pri rukovanju opasnim tvarima (plin, sredstva za pranje posuđa, sredstva za dezinfekciju)
- rad u uvjetima učestalog stresa

4. PROCJENA RIZIKA

SREDNJI RIZIK - Priena posebnih pravila zaštite na radu

5. OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA

5. OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA

Osposobljavanje radnika na temelju procjene rizika i temelju opasnosti, štetnosti i napora na radu i u vezi s radom.

Posebna oznaka programa osposobljavanja POU₁, K_{1pož}, POU₆ i POS₂₈.

Zdravstveni pregled i higijenski minimum.

6. UPOTREBA SREDSTAVA OSOBNE ZAŠTITE

<u><i>gastro program-kuharski</i></u>	vijek trajanja
- bluza i hlače bijele	6 mjeseci
- radna kapa, marama bijela	6 mjeseci
- pregača bijela	6 mjeseci
- majica bijela	6 mjeseci
- borosane ili cipele niske	12 mjeseci
- gumene rukavice	do uništenja
- radni mantil	12 mjeseci

PREGLED RIZIKA PRI RADU KOJI UVJETUJU UPORABU OSOBNIH ZAŠTITNIH SREDSTAVA

Radno mjesto: *Odgovitelj*

		RIZICI																		
		FIZIKALNI							KEMIJSKI				BIOLOŠKI							
		MEHANIČKI				TOPLINA		ELEKTRIČNI	ZRAČENJA		BUKA	AEROSOLI		TEKUĆINE		Plinovi, pare	Bakterije	Virusi	Gljivice ili paraziti	Nemikrobški biološki antigeni
		Pad s visine	Udarac, ubod, posjekotina	Vibracije	Klizanje, pad u razini	Lebdeće i rasprkavajuće čestice	Vrućinavatra		Hladnoća	Neionizirajuća		Ionizirajuća	Prašina, vlakna	Dim	Magla					
DIJELOVI TIJELA	GLAVA	Lubanja	X	X																
		Uši																		
		Oči	X			X														
		Dišni putovi														X	X			
		Obraz	X	X																
		Cijela glava	X	X																
	RUKA	Šaka	X	X	X		X						X	X						
		Ostali dijelovi			X															
		Stopalo	X	X																
	TIJELO	Ostali dijelovi	X	X																
		Cijelo tijelo	X	X																
		Trup																		
		Koža																		
Ostali dijelovi																				

PREGLED RIZIKA PRI RADU KOJI UVJETUJU UPORABU OSOBNIH ZAŠTITNIH SREDSTAVA

Radno mjesto: *Kuharica,*
Sortirka /spremačica

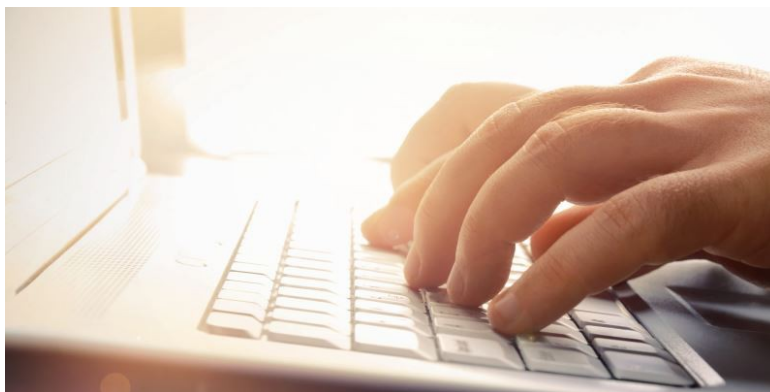
		RIZICI																			
		FIZIKALNI							KEMIJSKI				BIOLOŠKI								
		MEHANIČKI					TOPLINA		ELEKTRIČNI	ZRAČENJA		BUKA	AEROSOLI		TEKUĆINE		Plinovi, pare	Bakterije	Virusi	Gljivice ili paraziti	Nemikrobški biološki antigeni
		Pad s visine	Udarac, ubod, posjekotina	Vibracije	Klizanje, pad u razini	Lebdeće i rasprkavajuće čestice	Vrućinavatra	Hladnoća		Neionizirajuća	Ionizirajuća		Prašina, vlakna	Dim	Magla	Razlijevanje					
DIJELOVI TIJELA	GLAVA	Lubanja	X	X																	
		Uši																			
		Oči	X			X					X										
		Dišni putovi									X										
		Obraz	X	X																	
		Cijela glava	X	X																	
	RUKA	Šaka	X	X	X			X					X	X							
		Ostali dijelovi			X																
	NOGA	Stopalo	X	X																	
		Ostali dijelovi	X	X																	
		Cijelo tijelo	X	X																	
		Ostali dijelovi																			
	TIJELO	Trup																			
Koža																					
Ostali dijelovi																					

PREGLED RIZIKA PRI RADU KOJI UVJETUJU UPORABU OSOBNIH ZAŠTITNIH SREDSTAVA

Radno mjesto: *Spremačica*

		RIZICI																		
		FIZIKALNI							KEMIJSKI				BIOLOŠKI							
		MEHANIČKI				TOPLINA		ELEKTRIČNI	ZRAČENJA		BUKA	AEROSOLI		TEKUĆINE		Plinovi, pare	Bakterije	Virusi	Gljivice ili paraziti	Nemikrobški biološki antigeni
		Pad s visine	Udarac, ubod, posjekotina	Vibracije	Klizanje, pad u razini	Lebdeće i rasprskavajuće čestice	Vrućinavatra		Hladnoća	Neionizirajuća		Ionizirajuća	Prašina, vlakna	Dim	Magla					
DIJELOVI TIJELA	GLAVA	Lubanja	X	X																
		Uši																		
		Oči	X																	
		Dišni putovi														X	X			
		Obraz	X	X																
		Cijela glava	X	X																
	RUKA	Šaka	X	X	X		X	X												
		Ostali dijelovi			X															
	NOGA	Stopalo	X	X																
		Ostali dijelovi	X	X																
	TIJELO	Cijelo tijelo	X	X	X															
		Trup																		
		Koža																		
		Ostali dijelovi																		

- **Uputa za siguran rad u uredu i siguran rad na prijenosnim računalima**

- **Rad u uredu jedan je od najčešćih s kojim se susrećemo danas. Radno mjesto takvih zaposlenika često karakterizira rad s računalom, u sjedećem položaju, za stolom. Donosimo smjernice dobre prakse u osiguravanju ergonomski povoljnih uvjeta za rad u uredu kako bi se smanjile opasnosti i rizici povezani uz uredske djelatnosti.**
- Propisno organizirano uredsko mjesto rada pomaže radnicima u održavanju neutralnog položaja tijela. To je udoban radni položaj u kojem su zglobovi prirodno poravnani, što smanjuje stres i naprezanje mišića, tetiva i koštanog sustava, i smanjuje na minimum rizik nastanka MKP-a. Odgovarajuće mjesto rada također pomaže spriječiti umor, zamor očiju, glavobolju i stres. kontrolirajući uvjete okruženja. Neutralni položaj tijela ima sljedeće karakteristike:
 - Glava je u ravnoteži, ili lagano nagnuta naprijed i gleda ravno na zaslon, te je općenito u ravnini s trupom
 - Ramena su opuštena i nadlaktice vise prirodno sa strane tijela
 - Leđa su u cijelosti poduprta, s prikladnom lumbalnom potporom kod vertikalnog sjedenja ili pozicije lagano nagnute prema natrag
 - Laktovi su blizu tijela, savinuti između 90 i 120 stupnjeva
 - Šake, zapešća i podlaktice su ravne, u istoj liniji i u grubo paralelne s podom
 - Bedra i kukovi su poduprti dobro tapeciranom stolicom, i općenito paralelni s podom
 - Koljena su otprilike u istoj visini kao i kukovi, a stopala lagano naprijed
 - Stopala leže u cijelosti na podu ili podnošku.
 - Kako bi se postigli adekvatni radni uvjeti, radni prostor i oprema moraju biti pažljivo odabrani i pozicionirani.
 - Prema dijelu 6 standarda ISO 9241, uvjeti okruženja na radnom mjestu moraju biti unutar sljedećih granica:
 - Temperatura 19 - 23°C
 - Vlažnost 40 - 60%
 - Ventilacija 1,3 l/s/m²
 - Brzina zraka < 0.25 m/s
 - Buka
 - < 55dB(A) ako zadatak zahtijeva koncentraciju
 - < 60dB(A) za druge zadatke
 - Ambijentalno osvjetljenje: 300 – 500 luksa u radnom prostoru
 - Radno osvjetljenje: ovo može kontrolirati operater, ali bilo koje dodatno osvjetljenje ne smije ometati susjedna mjesta rada
 - Blještanje Izbjegavajte pretjerani kontrast

- U današnje vrijeme, aktualne su posebne upute za korištenje prijenosnih računala , jer sve veći broj djelatnika koriste ovu vrstu računala čitav dan. Dizajn prijenosnika nije u skladu s temeljnim ergonomskim uvjetima za računala u smislu da nema zasebnu tipkovnicu i zaslon. Rezultat je taj da, ako je tipkovnica u optimalnom položaju za korisnika, zaslon to nije, a ako je zaslon u optimalnom položaju, tada to nije tipkovnica. Korištenje prijenosnika može dovesti do mišićno-koštanih neugodnosti, posebice u vratu i zapešću, zbog položaja do kojih može doći pri radu.
 - Sigurno korištenje prijenosnog računala, kao glavnog računala na radu zahtijeva:
- Postavljanje prijenosnog računala , na radni stol ispred korisnika, tako da je zaslon vidljiv bez savijanja vrata. Ovo može zahtijevati podizanje prijenosnog računala , iznad površine radnog stola koristeći stabilan podložak, kao što je podnožje zaslona računala. Moguće je nabaviti i stalak za prijenosno računalo.
- Korištenje zasebne tipkovnice s negativnim nagibom povezane izravno sa stražnjom stranom prijenosno računalo, ili s priključnom stanicom (docking station)
- Naglašavanje važnosti odmora i promjene aktivnosti za korisnike prijenosnika
 - Bez obzira koliko je radni položaj dobar, dugi statički položaji tijela nisu zdravi. Stoga, radna aktivnost mora predviđati odmore i mikro-odmore, tijekom kojih djelatnici mogu:
- Često mijenjati svoj radni položaj na način da rade mala podešavanja na stolcu ili naslonu
- Protegnuti prste, šake, ruke i trup
- Obavljati druge različite zadatke, kao npr. slaganje dokumentacije
- Ustati i prošetati se
- Treptati očima i fokusirati se na objekte daleko od zaslona.

Fizička raznolikost i redoviti odmori od računala tijekom radnog dana pomoći će u opuštanju mišića. Vježbanje i istezanje također će osvježiti tijelo i um. Takvi postupci povećavaju produktivnost i smanjuju nelagodnost i pritužbe kod korisnika računala, a ujedno svode na minimum rizike vezane uz korištenje računala.

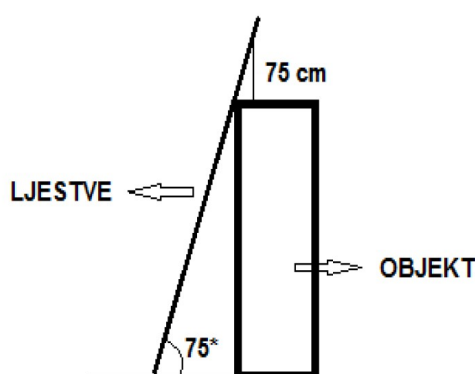
UPUTA ZA SIGURAN RAD

LJESTVE

Prije upotrebe ljestvi pročitati upute proizvođača!

Slika 1. Dvokrake ljestve

Slika 2. Jednokrake ljestve

RIZICI PRI RADU:

Ljestve ne smiju biti potpuno ili djelomično obojene jer bi boja mogla prekriti moguće pukotine

Opasnost od udara električne struje ako se ljestve prenose na ramenu u vodoravnom položaju (osobito ako su metalne u blizini električnih vodova), opasnosti od padova

UPUTE ZA SIGURAN RAD:

- Ljestve moraju biti ispravne, bez oštećenja, prečke moraju biti pravilno učvršćene i propisno udaljene. Prečke ne smiju biti mokre, zamašćene ili uprljane. Ljestve postavljati tako da im prostor oko donjeg i gornjeg kraja bude slobodan i nezakrčen.
- Ljestve moraju nadvisiti gornji oslonac barem za 75 cm, mjereno vertikalno od poda. Rukohvati (stranice) ljestava za prilaznje platformama, galerijama, krovovima objekata i sl. moraju biti najmanje 75 cm iznad prilazne površine.
- Trebaju se čvrsto oslanjati na oba kraka na gornji i donji oslonac.
- Ljestve postavljene na prolazima, prometnicama, iza ne zaključanih vrata ili pored ne zaštićenih otvora treba osigurati od nalijetanja i prevrtanja od prolaznika ili vozila.
- Ne oslanjati ljestve na donje prečke. Osigurati ljestve od klizanja kukama, vezanjem, papučicama i sl.
- Ljestve duže od 8 m obvezno poduprijeti u sredini. Pri kretanju po ljestvama okrenuti im se obvezno licem i pridržavati se rukama za prečke.
- Upotrebljavati smu ispravnu odjeću i obuću kako ne bi došlo do zapinjanja nogu i spoticanja.
- Sastavljene ljestve ne smiju prelaziti dužinu od 15 m, a prečke se moraju preklapati na dužni od najmanje 2 m.

Oštećene ljestve obvezno izbaciti iz upotrebe i dati na popravak stručnoj osobi